

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1118/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola Lanškroun, náměstí Aloise Jiráska 139, okr. Ústí nad Orlicí
Sídlo:	nám. A. Jiráska 139, 563 01 Lanškroun
IČ:	61 234 001
Identifikátor:	600 104 737
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Monikou Duškovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Město Lanškroun
Místo inspekční činnosti:	nám. A. Jiráska 139, 563 01 Lanškroun náměstí J. M. Marků 80, 563 01 Lanškroun
Termín inspekční činnosti:	10. až 12. 10. 2011

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou a školským zařízením vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona se zaměřením na podporu přírodovědné gramotnosti a sociální gramotnosti.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem (dále RVP ZV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.
- Monitoring využívání projektu ve škole vykonávaný podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Základní škola Lanškroun, náměstí Aloise Jiráska 139, okr. Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost základní školy s 1. – 9. ročníkem (dále ZŠ) a školní družiny (dále ŠD). Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zapsána do školského rejstříku. Škola nemá oficiální profilaci, výrazná je příprava žáků pro práci s počítači.

Ve škole se vzdělávají především žáci z Lanškrouna a téměř třetina také dojíždí z blízkých okolních obcí. Ke dni inspekce se v ZŠ vzdělávalo v 18 třídách celkem 423 žáků, z toho 236 na 1. stupni. Spokojenost veřejnosti se vzdělávací nabídkou školy je zřejmá z rostoucího zájmu o školu, o čemž svědčí vyšší naplněnost tříd 1. stupně. V posledních třech letech se tak počet žáků zvyšuje, kapacita školy je naplněna na 96%, ŠD na 100%. Výuku zajišťuje 32 pedagogických pracovníků, včetně 4 vychovatelek ŠD. Z celkového počtu pedagogických pracovníků tři nemají požadovanou odbornou kvalifikaci.

Škola využívá ke svým činnostem dvě budovy, obě se nacházejí v historické části města. Budova na náměstí J. M. Marků slouží ke vzdělávání žáků 1. stupně, činnosti ŠD a dále je zde umístěna výdejna obědů školní jídelny Madoret. Druhá budova, která se nachází na náměstí A. Jiráska, slouží ke vzdělávání žáků 2. stupně, jsou zde situovány odborné učebny, šatny žáků a ředitelství školy. Škola má pro výuku k dispozici přiměřený počet učeben, dlouhodobě řeší problémy se zajištěním prostor pro činnost ŠD.

Ve školním roce 2011/2012 je výuka vedena podle ŠVP ZV „Učíme se pro život“. Činnosti školského zařízení jsou organizovány podle školního vzdělávacího programu školní družiny (dále ŠVP ŠD).

Ke dni 1. září 2010 nastoupila do funkce nová ředitelka školy. V minulém školním roce došlo také ke změnám, které se týkaly především zlepšování technického stavu a vybavení budovy školy (rekonstrukce sociálních zařízení dívek na 2. stupni, oprava šaten 1. stupně včetně podlahové krytiny a nábytku, zatepování budovy na náměstí A. Jiráska). Modernizovány a doplňovány jsou průběžně učební pomůcky (obnova nábytku na 2. stupni). V letošním školním roce se škola zapojila do výzvy „EU peníze školám“ s projekty zaměřenými především na inovaci a zkvalitnění výuky v oblasti ICT, přírodních věd a vzdělávání pedagogů cizích jazyků.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své vzdělávací nabídce transparentním a veřejnosti dostupným způsobem včetně přehledných internetových stránek. Organizovány jsou školní a mimoškolní akce pro žáky, jejich rodiče i veřejnost. Při přijímání žáků k základnímu vzdělávání jsou naplňovány zásady rovného přístupu, rozhodnutí ředitelky školy obsahují všechny údaje stanovené zákonem.

Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a v souladu s individuálními možnostmi žáků škola přijímá opatření a vytváří vhodné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Služby školního poradenství jsou zabezpečeny prostřednictvím výchovné poradkyně, která se především zaměřuje na kariérní poradenství, na podporu při integraci i vzdělávání žáků se SVP, řešení a přijímání opatření při výchovných problémech žáků. Na její práci navazují učitelé školy. Přínosná je spolupráce s kurátorkou Města Lanškroun, Úřadem práce v Ústí nad Orlicí a dalšími institucemi. Výchovná poradkyně rovněž participuje na naplňování úkolů školní strategie prevence. Škola rozvíjí podmínky i pro jednoho mimořádně nadaného žáka v 1. ročníku, zohledňuje vnější prostředí (sociální, regionální), reálné podmínky a možnosti, které mohou ovlivnit úspěšnost žáků ve vzdělávání.

Témata prevence sociálně patologických jevů prolínají všemi předměty. V rámci preventivních programů nabízí škola žákům volnočasové aktivity, besedy a akce zaměřené na bezpečnost a zdravý způsob života, v prostorách školy je umístěna schránka důvěry. Škola nejčastěji řeší kázeňské problémy, v několika případech i záškoláctví, sleduje naplňování preventivních systémů zaměřených na omezení rizikového chování, školních

úrazů. Všichni žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svou práci a dodržování pravidel soužití třídního kolektivu. Školní parlament, složený ze zástupců žáků od 6. ročníku, spolupracuje s vedením školy, podporuje demokratické prvky řízení. Zájmové útvary s různým zaměřením, které škola nabízí žákům pro volnočasové aktivity (např. informatika, výtvarný, floorball, keramika), mají pozitivní dopad na snižování výskytu rizikového chování žáků a přispívají k utváření příznivého klimatu ve škole.

Organizace vzdělávání z hlediska počtu žáků ve třídách i skupinách i počtu vyučovacích hodin odpovídá právním předpisům, učební plány školy jsou dodržovány. Rozvrh hodin je sestaven podle učebního plánu realizovaného ŠVP ZV, organizace vzdělávání zajišťuje předpoklady pro úspěšnost žáků.

Ve sledovaných hodinách se používané metody a formy výuky odvíjely od osobnosti učitele. Učitelé 1. stupně začlenili především činnostní a kooperativní učení, využívali vstupní i průběžnou motivaci, žákům předkládali diferencované úkoly, uplatňovali individuální přístup, respektovali osobní tempo, všestranně podporovali rozvoj osobnosti žáka, k upevnění učiva využívali okamžitou zpětnou vazbu. Poměrně často zařazovali skupinovou práci, kterou byli schopni si žáci zorganizovat, domluvit se na postupu a řešení zadaných úkolů a nést odpovědnost za výsledek. Střídání činností, výuka zaměřená na aktivitu žáka a pozitivní hodnocení udržovaly zájem žáků. Názornost zvýšily vhodné didaktické pomůcky. Žáci byli vedeni ke spolupráci a sebehodnocení. Rozvoj osobnosti žáků je umožněn používáním adekvátních metod a forem práce ve vyučování. Vyučující zaměřovali pozornost na porozumění, praktické procvičování, propojení výuky s reálnými situacemi a důkladné upevnění učiva. Uplatňovali průběžné a motivující hodnocení žáků, většina z nich vede žáky k práci s portfoliem.

V rámci přírodovědných předmětů byly na 2. stupni rozvíjeny i metody pozorování, řešení problémů a zpracovávání výsledků laboratorních měření. Zařazovaná podpora počítačových technologií byla funkční a pro výuku přínosná. Méně registrováno bylo vlastní nebo vzájemné hodnocení žáků, zpětnou vazbu poskytovali hlavně vyučující. V hodinách cizích jazyků probíhala komunikace mezi žáky a učiteli i u skupin začátečníků převážně ve vyučovaném jazyce. Učitelé kladli na žáky přiměřené nároky, uplatňovali různé motivační metody tak, aby udrželi vysokou pracovní aktivitu i přes vyšší počet žáků ve třídách. Žáci se projevovali samostatně, byli přiměřeně aktivní, využívali možnosti výběru ve vzdělávací nabídce, spolupracovali, dodržovali vlastní nastavená pravidla a respektovali práci druhých. Klima ve třídách bylo pozitivní.

Restriktivní a pochvalná opatření pedagogové využívají celkem vyváženě. V hodinách bylo registrováno partnerské jednání, žáci jsou rovněž vedeni k práci s informacemi a literaturou (referáty). Vzhledem k zaměření hospitační činnosti bylo z výuky patrné především rozvíjení přírodovědné, sociální a cizojazyčné gramotnosti.

Škola poskytuje žákům a jejich zákonným zástupcům informace v záležitostech týkajících se vzdělávání především formou zápisů v žákovských knížkách, třídních schůzek a osobních jednání v požadovaném rozsahu. Žáci se ŠVP jsou integrováni do jednotlivých třídních kolektivů, vyučující je zohledňují ve výuce, přistupují k nim individuálně, všichni jsou klasifikováni s přihlédnutím k diagnostickým obtížím. Pro žáky s přetrvávajícími vadami výslovnosti škola zajišťuje péči logopedickou asistentkou z řad pedagogů.

Individuální výsledky vzdělávání žáků jsou školou průběžně sledovány pomocí vlastních hodnotících nástrojů. Hodnocení žáků probíhá průběžně formou prověrek, diktátů, ústního zkoušení, čtvrtletních a pololetních prověrek. Škola sleduje úspěšnost žáků při přechodu z prvního stupně na druhý i při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání. V roce 2010 ZŠ ověřovala znalosti a dovednosti žáků 9. ročníku (testy CERMAT) v předmětech

matematika, český jazyk a cizí jazyk. Celkové výsledky testování se pohybovaly v pásmu republikového průměru. Závěry a zobecnění z těchto výstupů byly vyvozeny při projednání v pedagogické radě. Škola dlouhodobě zpracovává přehledy o celkových výsledcích vzdělávání žáků, jejich hlubší rozbory a využívání závěrů pro další rozvoj žáků mají zatím rezervy.

Škola vytváří podmínky ke zkvalitňování vzdělávání všech žáků. Velkým kladem a přínosem je znalost práce s počítači již od nižších tříd a schopnost jejího využití při výuce. Opakované úspěchy v počítačových soutěžích dokládají dlouhodobě vysokou úroveň výuky informatiky. Žáci se účastní např. dějepisných, matematických a sportovních soutěží, navštěvují divadelní představení, koncerty a exkurze. Škola je také zapojena do sítě škol M.R.K.E.V. a do projektu „Vzdělávání žáků a pedagogických pracovníků základní školy v oblasti dopravní výchovy s důrazem na bezpečné a ohleduplné chování v silničním provozu“. Vzdělávací proces je pravidelně doplňován na 2. stupni cyklistickým kurzem a na obou stupních lyžařským kurzem. Kompetence žáků vyučující rozvíjejí zapojením do řady školních projektů, soutěží a dalších aktivit. Činnosti v průběhu školních akcí umožňují žákům uplatnit své schopnosti, získané znalosti a dovednosti.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy a realizovaný vzdělávací program odpovídají skutečností uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání "Učíme se pro život" byl v době inspekce zpracován ve třetí modifikované verzi. Změny reagovaly na zkušenosti z jeho zavádění a na vytvářející se systém standardů pro jednotlivé předměty. Svoji strukturou odpovídal požadavkům RVP ZV, byl zpracován odpovědně a přehledně, zjištěné drobné nepřesnosti v obsahu byly během inspekční činnosti odstraněny. Disponibilní hodiny učebního plánu jsou na 1. stupni věnovány hlavně výuce českého jazyka, matematiky, od letošního školního roku je zařazena etická výchova. Na 2. stupni posilují výuku profilových předmětů, informatiku a druhý cizí jazyk (volba německý nebo ruský). Na výběr jsou čtyři povinně volitelné předměty, jejich nabídka je v souladu se zaměřením školy a podporuje úspěšnost žáků. Škola při realizaci ŠVP smysluplně zohledňuje vnější prostředí, ve svých aktivitách uplatňuje regionální prvky a účelně využívá své možnosti a podmínky. ŠVP ŠD je sestaven v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Obsah vzdělávání vychází z tematických celků vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v RVP ZV. Nedostatky formálního charakteru byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s požadavky školského zákona. Ve vykazování údajů o činnosti školy nebyly zjištěny nedostatky. Výroční zpráva má požadovanou strukturu a podává objektivní informace o činnosti školy. Evidence žáků (školní matrika) je vedena v listinné i elektronické podobě, obsahuje všechny školským zákonem požadované informace. Vlastní hodnocení bylo zpracováno za předchozího ředitele, aktuální autoevaluace byla v době inspekční činnosti ve stádiu získávání podkladů.

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon své činnosti, po nástupu do funkce se detailně seznamovala s chodem školy, absolvovala funkční studium pro vedoucí pracovníky ve školství a postupně začíná realizovat svoji koncepci rozvoje školy. Cílem je nejen moderní a působivé prostředí pro žáky, ale i změna tradičního vyučování v podnětné a motivující. Organizační struktura s transparentními pravomocemi a kompetencemi

účinně podporuje operativní a strategické řízení školy. Vnitřní a vnější informační systémy jsou dobře nastaveny, základem je otevřená komunikace. Dokumenty školy jsou připomínkovány všemi zaměstnanci a následně projednány pedagogickou radou nebo na provozních poradách.

Personální podmínky umožňují realizaci ŠVP ZV. Výuku na 1. stupni ZŠ zajišťuje 15 učitelů včetně ředitelky školy, na 2. stupni ZŠ vyučuje 18 učitelů. Výchovná poradkyně a koordinátorka ICT absolvovaly specializační studium. Ve škole je dále ustanovena funkce koordinátora ŠVP a metodika prevence sociálně patologických jevů. Všechny vychovatelky ve školní družině jsou odborně kvalifikované.

Škola podporuje profesní rozvoj učitelů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je vedením školy plánováno, doporučováno a vyhodnocováno. Z dostupných materiálů vyplývá, že v uplynulém období bylo DVPP realizováno a zaměřeno na potřeby a zájmy školy (prevence šikany, práce s interaktivní tabulí, vzdělávání související s čerpáním peněz projektu „*EU peníze školám*“). Všichni pedagogičtí pracovníci školy absolvovali v rámci DVPP seminář zaměřený na rozvoj komunikačních schopností a týmové spolupráce (*Sborovna a vztahy v ní*).

Materiálně technické podmínky pro výuku jsou celkově na dobré úrovni, umožňují realizovat výuku ŠVP v plném rozsahu. Škola se zaměřuje na kvalitní vybavenost ICT, plánuje rozšíření objemu počítačové techniky zejména na 1. stupni. Ve škole je obnovený žákovský nábytek (ve většině tříd výškově nastavitelný), žáci mají k dispozici počítače a knihovnu, cvičnou kuchyň se základním vybavením, dvě odborné učebny pro přírodovědné předměty, učebnu s interaktivní tabulí, dvě počítačové učebny, v hlavním areálu školy je tělocvična s horolezeckou stěnou a školní cvičná dílna. K doplňování a obnově učebních pomůcek dochází v menší míře, pro základní výuku jsou ale dostupné v potřebném sortimentu i množství. Jako akutní se jeví výměna nebo oprava oken v hlavní budově. Prostorové podmínky školy jsou dostatečné s výjimkou prostor pro ŠD. Ta využívá samostatnou učebnu a třídu 1. ročníku, pro její potřeby je v plánu adaptace školního bytu. Chodby a třídy svou úpravou podporují estetické vnímání žáků, k výzdobě slouží především žákovské práce.

V rámci řízení školy i vyučovacího procesu jsou prováděna opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Prostory a vybavení školy nevykazovaly významné rizikové prvky a byly tak pro výchovu a vzdělávání bezpečné. Škola identifikovala rizika a stanovila opatření k odstranění nebo alespoň ke zmírnění možných ohrožení. Žáci byli prokazatelně seznámeni se školním řádem, se zásadami bezpečné práce a bezpečného chování. Evidence úrazů byla vedena, z příčin evidovaných úrazů a jejich počtů nebyly zřejmé žádné negativní trendy. Podíl zaznamenaných a odškodněných úrazů se za poslední tři školní roky výrazněji nemění.

Škola hospodařila s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Kromě projektu „*EU peníze školám*“ zatím další finanční prostředky v této oblasti nezískala. Zřizovatel zajišťuje veškeré provozní výdaje, škola rovněž hospodaří s finančními prostředky získanými za úplatu ŠD a vlastní hospodářskou činností. Obdržela i několik sponzorských darů, které byly použity především na výdaje spojené s akcemi školy. Své priority škola určuje podle svých rozpočtových možností.

Pro práci školy je nezbytná spolupráce se zřizovatelem, který umožňuje postupné zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání, škola zřizovatele o svých záměrech pravidelně informuje. Se zákonnými zástupci škola spolupracuje na různých úrovních. Školská rada plní svou zákonnou funkci, prospěšná je také pomoc Sdružení rodičů a přátel dětí školy, které mj. pořádá pro žáky zahraniční poznávací a pobytové zájezdy.

Při vytváření vzdělávací nabídky škola kooperuje i s dalšími partnery (např. s okolními malotřídními školami, HZS v Hylvátech, protidrogovou jednotkou v Mírově, s ČČK).

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Dostatečně informuje veřejnost o své nabídce vzdělávání a školských služeb.

Škola dodržuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání včetně zohledňování žáků se speciálně vzdělávacími potřebami. Respektuje vzdělávací potřeby jednotlivce, rozvíjí a hodnotí funkční gramotnosti žáků.

Výsledky vzdělávání vykazují pozitivní dopad volby vhodných metod a forem práce pro rozvíjení požadovaných klíčových kompetencí. Aktivity školy směřují k naplňování ŠVP, smysluplně, významně a v souvislostech podporují profilaci školy, zásadně ovlivňují klima školy i formování osobnosti žáků.

Personální zabezpečení výuky i materiálně technické podmínky umožňují naplnění ŠVP a přispívají k dobré připravenosti žáků na vyšší stupeň vzdělávání. Škola zajišťuje bezpečnost žáků, podporuje jejich zdravý fyzický i psychický vývoj, vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně prevence sociálně patologických jevů. Ředitelka má jasnou představu o zaměření školy, vychází z ní při plánování a organizaci chodu i při kontrole a hodnocení.

Celkové ekonomické podmínky přispívají k úspěšné realizaci ŠVP. Vzhledem k nutným investičním výdajům je podpora zřizovatele zásadní (např. zajištění odpovídajících prostor pro činnost ŠD). Ostatní cílevědomé partnerství má pozitivní dopad na zkvalitnění vzdělávací nabídky a rozvoj osobnosti žáků.

Přílohy inspekční zprávy

Příloha č. 1: Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 4. 11. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Blažková v. r.

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka v. r.

Mgr. Bc. Alena Krabcová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Alena Krabcová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Lanškrouně dne 14. 11. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Monika Dušková, ředitelka školy

Mgr. Monika Dušková v. r.

Připomínky ředitelky školy

28. 11. 2011

Připomínky nebyly podány.